

Biblioteca Universitate

Cluj

Amb. 1.

2 drb.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Calea Regele Ferdinand 75.
Szerkesztéségi telefonszám 61.

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP
FŐSZERKESZTŐ: WOJTICZKY GYULA

Előfizetési árak: Hetenként 12,
havonta 45, negyedévre 130,
félévre 250, évente 500 lej.

HATODIK ÉVFOLYAM, 105. SZ.

SZOMBAT

CLUJ-KOLOZSVAR, 1932 MAJUS 7.

Botrányos módon, szeméthordó-szekéren szállították a halottas kápolnába a kérői autókatasztrófa egyik áldozatát

A hatóságok nemtörődömsége idézte elő a szörnyű katasztrófát, amelynek három emberélet esett áldozatul — Szörnyű harc az életért a hétméteres mélység fenekén

A kolozsvári Henczes Gyuláné elmondja csodálatos megmenekülésének történetét

Elsőnek adott hirt a „Mai Világ” tegnapi második kiadásában arról a borzalmas katasztrófáról, amely Szamosujvár és Kérő között történt, ahol egy rozszant hid leszakadt egy autótól, amelynek három utasa a mélységben életét vesztette. A megrázó szerencsétlenségről szamosujvári tudósaink a következő érdekes cikket írták:

Helyszíni szemle a szamosujvári hatóságilag aprobált halálhidnál

A hid, melyen szerdán éjjel három ember élete szakadt bele a semmiségbe, szelid, romantikus közlekedési instrumentum volt az árvíz előtt. Malisra igyekvő kirándulótársaságok, nyári napmeleg elől üdülést kereső várospolgárok közlekedtek rajta a városból félkilométerre fekvő Kérőgyógyfürdőre. Az árvíz feszítő karja elteljesen leszakította, két szál deszkából álló másik feléből karfástól megmaradt egy darabot:

a partig hiányzó részt aztán a vízből kihalásztott roncsokkal toldották meg, de sem városnak, sem utfelügyelőségnek eszébe

A kolozsvári Henczes Gyuláné csodálatos menekülése

Munkatársunk a kora reggeli órában beszélt a szerencsés menekülttel, de semmi precíz fölvilágosítást nem kapott tőle e tekintetben. Csak arra emlékszik, hogy

a nagy zökkenésre betörte az autó ablakát s kétségbeesett erővel menekült. Számítása szerint negyedórán volt a víz alatt: ez a hihetetlen idő könnyen megmagyarázható, a halál országában minden pillanat órákat jelent.

Arra is emlékszik, hogy az autóvezető Hock Bernát segítette neki a kiszállásnál, balkezevel taszította kifelé.

Mentési munkálatok a hétméteres mélységben

Henczesné megmentője nyomban értesítette a rendőrséget s fél óra múltán már hozzáfogtak az autó kihúzásához.

A hétméteres mélységben nehezen folyt a munka s csak féltíz órára sikerült napvilágra hozni.

nem jutott, hogy a fontos közlekedési pontot jelentő hidat rendbe kellene szedetni.

A hid alatt vonul el a Szamos holtmedre, mely áradások, vagy nagy esőzések idején telik meg vízzel, különben ártatlan, mocsárszerű terület. Jelenleg körülbelül hét métert mutat mélypontján a vízállás.

Szakavatott autóvezetők mondják, hogy az épen maradt karfa és a kitoldott gyalogjáró a sofőr előtt azt a látszatot keltik éjjel, reflektorfény mellett, hogy egy ép hidon kell átmenni, mely félig árnyékba borult.

Az illetékesek nem hogy figyelmeztető póznát, árkot, vészlámpát, vagy őrszemet állítottak volna a veszélyes pont elé, de

az átjáró deszkákat mintegy halálba csalogatónak állították a rossz hidra.

Igy nem csodálatos, hogy megtörtént a borzalmas szerencsétlenség, melynek három halálos áldozata van. A csodálatos az: hogyan maradt életben a halálautó negyedik utasa, Henczes Gyuláné kolozsvári elvált asszony, aki a Monostori-ut 4. szám alatt lakik.

Ebben a pozitívában találtak rá az autóban:

jobb keze göresösen a volánhoz tapadt, míg balját mereven az ajtó felé tárta.

Henczes Albertné valószínűleg még esés közben ugorhatott ki s a hid egyik ép cölöpjébe kapaszkodva kiáltott segítségért. Így találta és mentette meg Pártoc kertész fia.

Ha ő is elpusztul, csak a nyár végén fedezték volna föl a katasztrófát, mely külsőleg semmi nyomot nem hagyott.

A hatóságilag aprobált hid árviztől megmaradt roncsaiban ép s újabb katasztrófákra vár...

ültek, Burger nyugodt arccal, mintha természetes halállal mulott volna ki.

A volannál ülő Hock Bernát és a soffőr keze és arca feketés-lilás színt öltött.

Botrányos körülmények között szállították el az egyik áldozat holttestét

A Désről kiszállott bizottság, melynek tagjai A. P. Bánut prefektus, Ghisoiu rendőrkezes voltak, a szamosujvári hatósági orvossal konstataáltak a halált s megengedték a holttestek elszállítását. A zsidó halottakról a hitközség gondoskodott. Értesítették a hozzátartozókat s egy tiszta stráfszekérre, rituális szokáshoz híven szalmát hintettek, rátették a két

holttestet s az egyházközség helyiségébe vitték.

A keresztyén, román Márlas Jont ellenben a városi szeméthordó szekeren szállították a halottas kápolnába, mert a városnak nincs sem hordágya, sem hullaszállító kocsija ilyen alkalmakra.

Pedig Szamosujvár négymillió költséggel dolgozik.

Kit terhel a felelőség?

A tényállás rövid. Négy gyanútlan utas haladt luxusautón Szatmárról Kolozsvár felé. Teljesen idegenek voltak, nem tudták, hogy a Szamosujvár szélén fekvő hid járhatatlan, annál kevésbbé, mert semmi figyelmeztető jel nem volt felállítva.

Az autó rohant az éjszakában 50 kilométeres sebességgel s három utasát a hatóságok jóvoltából átszállította a másvilágra.

Önként vetődik fel a kérdés: Kit terhel a felelőség? Jogászörök véleménye szerint a sorozatos felelőség esetével állunk szemben.

Felelős a város, mert noha nem volt tulajdona a hid, nem állított emberbaráti és erkölcsi kötelességből

Szigoru szankciókat követelünk a bűnösökkel szemben

A város, a megye s rajtuk keresztül az ország közvéleménye erélyes lépéseket követel. A kilátásba helyezett milliós kártérítési pörök mellett szigorú büntetőjogi felelősségrevonást, mert mégis hallatlan dolog, hogy ci-

sáncot, póznát vagy vészlámpát. Pedig a Szamos árja pár méterrel arább annyi homokot hordott s a város erdejéből bármennyi fát loptak el, egy tilalom korlátra való törzs mégis akadt volna.

Felelősek a megyei hatóságok, mert nem tettek erélyes intézkedéseket, hogy a hidat sürgősen rendbehozzák.

De legfőképpen felelős az óriási adminisztrációval dolgozó ugynevezett „Casa Aautonomă a Drumurilor”, melynek van lelke az autótulajdonosoktól fejenként évi 5—8 ezer lejekeket beinkasszalni anélkül, hogy az ut- és hidjavítások érdekében egy lépést is tenne.

(f—f.)

Összeüttek két vonat: negyven súlyos sebesült

BERLIN. Súlyos vasuti szerencsétlenség történt tegnap késő este a délbajorországi Reichenhall fürdő közlemben. Hibás váltóállítás következtében egy személyvonat belefutott egy másik vonatba, amely vasutas kirán-

dulók különvonata volt. Az összeütkezés következtében kocsitorlódás támadt és három vagon kiugrott a sínekről. A karambol következtében negyven utas megsebesült.

Szükségrendelettel oszlatták fel a német kommunistákat heista szervezeteit

BERLIN. Elnöki szükségrendelet a birodalmi belügyminiszter ellenőrzése alá utalja a politikai pártok védőszerkezeteinek működését. Az alakulatok kötelesek alapszabályaikat előterjeszteni a belügyminisztérium által kívánt esetleges módosításokat az alapszabályokon keresztül. Az elnök egy másik szükségrendeletével azonnali hatállyal feloszlatja a kommunisták ateista szervezeteit, köztük a nemzetközi proletárszabaddgondolkodók egyesületét.

Százötvenmillió fontos belső kölcsönt becsájt ki Anglia

LONDON. 150 millió fontos állami kölcsönkibocsátás lesz valuta-kiegyenlítő-alap létesítése céljából. A jelenlegi világgazdasági helyzetben nincs kilátás az aranystandardhoz való időelőtti visszatérésre.

A Paramount-film kártérítési pere Sternberg rendező ellen

LONDON. Hollywoodi jelentés szerint a Paramount 100 ezer dolláros kártérítési pert akar indítani Sternberg rendező ellen. A békéltető tárgyalások a vállalat vezetősége és Marlene Dietrich között még folynak. Valószínűnek tartják, hogy úgy Sternberg, mint a sztár vissza fognak térni Németországba s ott fognak filmeket készíteni.

Rá jár a rud a valuta-csempészekre

BERLIN. A deviza-kihágás kísérletét is büntetendő cselekménnyé proklamálták. Az értékek, amelyekre a büncselekmény vonatkozik, a kincstár javára elkobozhatók akkor is, ha sem a tettes, sem tettestárs tulajdonát nem képezik, hanem harmadik személy tulajdonát. Megszigorították az értékpapírok csempészésének megakadályozására hivatott rendszabályokat is.

Kötelezővé teszik a negyven órás munkahetet Németországban

LONDON. A Daily Express távirata szerint a német birodalmi közmunkügyi minisztériumban rendelet tervezet készül, amely az egész birodalom területén kötelezővé akarja tenni a heti 40 órás munkaidőt. Valószínű, hogy az erre vonatkozó szükségrendelet a napokban meg fog jelenni.

Merénylő kommunistákat tartóztattak le

LONDON. Charbinban orosz kommunistákat tartóztattak le, mert levegőbe akarták röpíteni a székesegyházat.

Új kormányt várnak ma Ausztriában

BÉCS. A nemzeti tanács alkotmány jogi bizottsága pénteken délután fogja folytatni a törvényhozás feloszlására vonatkozólag előterjesztett indítványokat. Politikai körökben esetleg már péntek délelőtt új kormányt várnak a keresztény szocialisták, a gazdaszövetség és a Heimatblock delegáltjainak részvételével.

Mégis aláírták a japán-kinai fegyverszüneti szerződést

LONDON. Sanghaiban aláírták a japán-kinai fegyverszüneti egyezményt. Az okmányon szereplő kínai főmegbízott lakásán írta alá az egyezményt, mert napokkal ezelőtt kínai szélsőséges diákok olyan alaposan helybenhagvták, hogy több hét szükséges felépüléséhez. Sigemitsu japán nagykövét pedig, aki a bombamerényletnél sebesült meg súlyosan, a kórházban látta el az okmányt aláírásával. A sanghaji angol és francia fő-

konzulok is aláírták az egyezményt. A megállapodás szerint a japán csapatok a január vége előtti vonalra vonulnak vissza s a rendfenntartási szolgálatot kínai rendőrség veszi át. A kiüritést bizottság fogja ellenőrizni, melynek tagjai amerikai, angol, francia, olasz, japán és kínai delegátusok. A japán hajóhad még Sanghai előtt tartózkodó egységeit a japán kormány rendre visszahívja Sanghaból.

Ujabb katasztrófával fenyegetnek a fellegvári hegycsúcsokról kiláncoló sziklatömbök

CLUJ-KOLOZSVÁR. Még élénk emlékezetében van Kolozsvár közönségének az a rettenő katasztrófa, melyet pár év előtt a Fellegvár oldaláról alácsuszó sziklatömbök okoztak. Az ideai kemény téli fagyok után beállott tavaszi esőzés folytán

ismét fenforog annak lehetősége, hogy a talaj lazulása következté-

ben ismét egy-egy sziklatömb elválék és maga alá temeti az alatta levő házakat.

Éppen ezért felhívjuk a hatóság figyelmét, hogy a katasztrófát megelőző egy mérnökökből és geológusokból álló bizottsággal vizsgálta meg a veszélyt rejtő hegycsúcsok és tegye meg a szükséges intézkedéseket amíg még nem késő.

Ujabb akadályokat gördítettek a kereskedelem útjába

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Banca Nationala, mint ismeretes, felhatalmazta fiókjait, hogy a kompenzációs pénztár megbízásából az Ausztriából és Magyarországból érkező áruk számláit felülvizsgálva, az áruk behozatalát engedélyezzék. Ez a megbízás május 1-ig tartott.

A Banca Nationala most értesítette a kompenzációs pénztárt, hogy nem áll módjában továbbra is ezt a munkát a pénztár helyett vállalni,

ugy, hogy ezentul közvetlenül a kompenzációs pénztár bukaresti intézetéhez küldendők be ezután a számlák és szállítási bizonylatok.

Győzelmet arattak a német kisebbségi pártok a memeli választásokon

BERLIN. A Memel-vidéki választások litvánok betelepítése és terror ellenére a tartománygyűlésben eddig is többségben volt német kisebbségi pártok győelmét hozták meg. 29 tartománygyűlési hely közül a német agrárpárt 11, a német néppárt 8 mandátumot szerzett s így a németek abszolút többsége az új tartomány-

gyűlésben is biztosítva van. A szociáldemokratáknak ezuttal 2, a kommunistáknak 3 és a litvánoknak 5 mandátum jut. A választási siker a nagyarányú szavazásban való részvételnek köszönhető, amely igen sok eredményre lesújtó hatást keltett. Egészen más választási eredményre számítottak.

Mérgezés áldozata lett Hankó Elemér?

CLUJ-KOLOZSVÁR. Előző számában jelentette a „Mai Világ”, hogy Hankó Elemér budapesti miniszteri osztálytanácsos, Kolozsmegye volt alispánja budapesti lakásán szívszélhűtésben meghalt. A budapesti lapok hasábos cikkeiben foglalkoznak a halálesettel. Az Esti Kurir azt írja, hogy amikor a népjóléti minisztérium panamáit leleplezték és kipattant Dréhr államtitkár botránya. Hankót, akinek a panamáiban szerepe volt, itokzatos valakik

arra akarták rábeszélteni, hogy le-

gyen öngyilkos.

Hankó nem lett öngyilkos, hanem a fegyelmi bizottság előtt azt vallotta, hogy a terhére irt cselekményeket felettesei utasítására követte el. Most az Esti Kurir h iradását megerősíti az a körülmény, hogy elrendelték hivatalból Hankó Elemér holttestének felboncolását, hogy kétségen kívül megállapítható legyen a halál oka, miután a hatóságok mérgezésre gyanakszanak. Hankót ma fogják felboncolni.

SZINHÁZ

Szombaton szenzációs premier: Haway rózsája. Szombaton este 9 órakor lesz a hazatérő operett-társulat első előadása. A Haway rózsáját játszó először Kolozsvárról. A Haway rózsájának szerzője: Ábrahám Pál, a Viktória és az Utolsó Verebély lány szerzője, akit külföldön aratott óriási sikereit a legdivatosabb operettszerzővé avattak. Ábrahám Pál neve úgy az operettben, mint a hangosfilmben fogalom. A Haway rózsája Ábrahám legújabb operettje, amely sorozatos külföldi sikerek után kerül színre most nálunk.

Barátom, a házasságközvetítő. Májtól kezdve vetíti a Szinkör Mozgó a szezon egyik legmulatságosabb hangos vígjátékát, a Barátom, a házasságközvetítő. Siegfried Arno, Lucie English, Ralph Artur Roberts és Diana Gralla játszó a főszerepeket és szereznek szünet nélküli élvezetet és kacagtatják meg számtalanszor a közönséget.

Pénteken 5, 5 és 7 órakor

Szombaton 5 és 7 órakor

Vasárnap 5, 5 és 7 órakor premier: Barátom, a házasságközvetítő, kacagatómulató filmoperett német nyelvű szenzációs zene, ének és táncszámokkal 9 felvonásban. A főszerepekben: Siegfried Arno, Lucie English, Diana Gralla és R. Arthur Roberts. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Pénteken este 9 órakor: Vasgyáros. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 207)

Szombaton d. u. 3 órakor: Deryné ifjasszony. (Ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart Kovács Dezső igazgató. Sorozatszám 208.)

Szombaton este 9 órakor: Haway rózsája. Operett-újítás először! Világsiker. Ábrahám Pálnak diadalmas, Európa minden világvárosában szenzációs sikert aratott új operettje. Neményi Lili, Házi Aladár, Putnik Bálint, Tompa Béla, Selmeczi Mihály fellépésével rendezik helyárak. Premier-béret 29. sz. Sorozatszám: 209.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Nótás kapitány. (Nagyon olcsó matinéhelyárakkal. Jegyek ára: 5 személyes páholy 80 lej, minden földszinti jegy ára 20 lej, minden erkélyülés ára 10 lej. Sorozatszám 210.)

Vasárnap este 9 órakor: Haway rózsája. (Operettújítás 2-odszor. Napibéret 28. sz. B. Sorozatszám 211.)

Hétfőn este 9 órakor: Haway rózsája. (Operettújítás 3-adszor. Napibéret 29. sz. A. Sorozatszám 212.)

ROMÁNIA FŐVÁROSI
MAGYAR LAPJA A

BUKARESTI
MAGYAR KURIR

MINDENÜTT
ÁRA
3
LEI
OLVASHATÓ

RÁDIÓ

SZOMBAT, május 7.

BUCURESTI. 14: Gramofon. 15: Gramofon. 19: Vegyes hangverseny. 20:10: Hangverseny folytatása. 21: Előadás. 21:40: Gramofon. 22: Rádió-zenekar. 22:30: Előadás. 22:45: Ének-duó. 23:05: Rádió-zenekar.

BUDAPEST. 10:15: Hírek. 13: Déli hangverseny. 13:05: Rádió-kvintett. 14:15: Hírek az Árumintavásárról. 16:30: Hírek az Árumintavásárról. 18:30: Teleky Sándor magyar dalokat énekel. 19:30: Rádiósok postája. 20:30: „Mosoly ország.” Lehar operettje az Operaházból, vezényel Lehar Ferenc. Utána: Radics Józsa cigányzenei kara.

BÉCS. 12:30: Hangverseny. 14:15: Maurice Ravel vezényel gramofonon. 16:30: Gramofon. 17:35: Dostal-zenekar. 20:35: Szatmár Tibor zongora hangverseny. 23:30: Táncczene.

NAGY
TÉTEL

Selyem és
selyemmaradék
érkezett az

A-B-C-BE

SZENZÁCIÓS OLCSÓ ÁRBAN ÁRUSÍTJUK
Str. Neculcea (Korniss-u.) I. Bejárat a kapu alatt

Ismét valutaszpekuláció folyik

BUCURESTI. A Viitorul megállapítja, hogy a lej egyre jobban vándorol az utóbbi időben külföldre. A lépés szerint

a készpénzzel rendelkező tőkések dollárt vagy francia frankot vásárolnak és nagymértékben felendült az arany vásárlása is.

Nemzeti Banknál sokkal nagyobb kereslet külföldi pénznemek iránt, mint amekkora a kínálat. A lap a kormány erőyes intézkedéseit sürgeti

gazdasági és pénzügyi életre káros hatását megakadályozására.

Több milliós adósság hátrahagyásával megszökött két nagykereskedő

Kisenevben nagy izgalmat kelt, hogy két jónevű nagykereskedő: a Berevetchi fivérek eltűntek a városból. Több millió lej adósságot hagytak hátra. Valószínűnek tartják, hogy Lengyelország felé vették útjukat és ezért a kisenevi hatóságok értesítettek a lengyel határállomásokat az elhárításról.

Csend van a belpolitikában

A Miscarea helyzetképet ad a politikai pártok magatartásáról. A liberális párt nagy garral hirdetett kormánybuktató akciója sehol sem látható, ellenkezőleg táviratilag üdvözölte a párt Argetoianut a konverziós törvény megszavazása alkalmából. A többi pártok sem nagyon mozoghatnak. Mihalache és Madgearu külföldön töltik az időt. Averescu is Aquiban üdül, Goga sem keresett még érintkezést a tömegekkel.

Az orosz-román vegyesbizottság Kisenewben tanácskozik

BUCURESTI. Tegnap reggel kezdte meg az orosz-román vegyesbizottság a szokásos tanácskozásokat, amelyeket negyedévenként tartanak a határmenti incidensek és konfliktusok ügyében.

A delegációk a Dnyeszter partján találkoztak és onnan a román delegáció fejének Iliescu ezredesnek vezetésével Kisenewbe utaztak, ahol a tárgyalások ezuttal folynak. Mindkét delegáció 3-3 tagból áll. A vegyes-bizottság holnap fejezi be tanácskozásait.

Már a gyufamonopólium sem üzlet

BUCURESTI. A Chibriturile, a román gyufamonopólium kiaknázására alakult Kreuger-féle vállalat most vette közzé 1931-es mérlegét. A mérleg akár csak 1930-ban, ismét passzív. A veszteség 1931-ben 25.473.760 lej, míg 1930-ban 20.996.668 lej volt. A gyufatársaság a Casa Autonoma Monopolurilor útján eddig több, mint 550 millió lejt fizetett ki az államnak.

Május 21-én éjfélkor egy órával előre kell igazítani az óramutatókat

Két órával leszünk „előnyben” Nyugateurópával szemben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Valcovici Victor közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter

körrendeletet küldött az összes városokhoz és megyékhez, amelyben utasítja őket, hogy május 21-én éjfélkor az óramutatót egy órával tolják előre.

Május 21-én éjfélkor ugyanis életbe lép a nyári időszámítás, mely egészen október elsőjéig, helyesebben október 2-ának első órájáig tart.

A nyári időszámítás meghonosítása következtében Románia, amelynek időszámítása eddig is egy órával előzte meg a közép-európai időszámítást, két

órával lesz előnyben a külfölddel szemben.

Amikor mi egy órákor majd ebédhez ülünk, Budapesten, Prágában, Bécsben csak tízenegy óra lesz.

Amikor mi este tizenkét órákor lefekszünk, Budapesten még vígan sétálnak a korszón és Bécsben éppen akkor fejezik be a színházi előadásokat.

Hogy erre a nyári időszámításra miért volt szükség, nem tudjuk. Praktikus hasznát a legjobb akarat mellett sem látjuk. Talán a miniszter tudja, de ő mélyen hallgat. Törhetjük rajta a fejünket.

Háboru megrendelésre

LONDON. Sanhaitól nyugatra a Fox filmhíradó az ötödik kínai hadseregnek harcot rendelt meg. Az állatközetet a táviratok valódi harcra állították be s interpellációk is hangzottak el miatta az angol alsóházban. Csak ezután nyert hiteltérdelem megállapítást, hogy filmfelvétellel számára harcoltak a kínai katonák.

Földrengés rázta meg Ujizlandot

LONDON. Ujzeland északi szigetén ahol nemrégiben szörnyű földrengés társztrófa volt, újabb földrengések voltak érezhetők. A földrengés jelentős anyagi kárt nem okozott ezuttal.

Moziból jövet összeesett az uccán egy kolozsvári leány

CLUJ-KOLOZSVÁR. Csütörtök este felé a Monostori uti 5. ker. rendőrség előtt elájult Hefko Ilus 22 éves Külmonostor 45. szám alatti lakó házileány. A barátnője, akivel együtt moziba jött, bevitte az 5-ik kerületi rendőrségre. Azonban az ájulás olyan hosszas volt, hogy a rendőrség áttelefonált a mentőknek, ahonnan mindjárt ki is szállott az orvos, aki csak injekcióval és sok időt igénybevevő munkával tudta magához téríteni az eszméletlen nőt.

Levágta a gép Grünbaum gépész baltenyerét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután 3 órákor jelentkezett a mentőknel Grünbaum Jenő 35 éves Str, Marginoasa 64. szám alatt lakó gépész, akinek a balkeze feltenyerét hüvelykujjával egvütt levágta a gép. A szerencsétlen ember az első segélynyújtás közben a vérvesztéstől és a fájdalomtól többizben elájult, úgy, hogy a mentőknek mesterséges lélegzéssel kellett magához téríteniök. A kötözés befejezése után átszállították a sebészeti klinikára, ahol a sebet összevarrták.

Sikeresen tulesett MacDonald a szemoperáción

LONDON. Macdonald jobbszemén az operációt végrehajtották. Orvosai meg vannak győződve arról, hogy látása a műtét után megfelelő gondozás és kezelés mellett az évek hosszú sora alatt sem fog panaszra okot adni. Remény van arra, hogy a miniszterelnök néhány heti pihenő után annyira munkaképes lesz, hogy Lausanneba elutazhat a jóvátételi konferenciára, de e hónapban még nem igen fog részt vehetni a leszereleési tárgyalásokon.

— Repülőgépen hozták a kikeltetni való pinguin tojásokat. Londonból jelentik: Az állatkertben három pinguin kikelt a repülőgépen érkezett tojásból, 17 tojás még a keltető gépben van. A tojásokat hetekkel ezelőtt 8000 mértföld távolságról a Délafrikához közel eső Guano-szigetéről hozták repülőgépen Angliába, hogy megkíséreljék az állatkert pinguin állományának felrészítését.

MAGYAR SZINHÁZ

Világsiker! A Viktória diadalmas vetélytársa!
Az utolsó évized legbriliánsabb operettujdonsága:
Hawai rózsája

Irtá: Ábrahám Pál, a Viktória és az Utolsó Verebély lány szerzője:
Színpad kerül a Magyar Színházban: Szombaton vasárnap és hétfőn.
Főszereplők: Neményi Lili, Keleti Aranka, Osermák Lajos, Thász Aladár, Tompa Béla, Putnik Bálint.

Véres csata a csendörök és a rablóbanda között

A Csernovitz közelében levő Sipanici községben az utóbbi időben egyre sűrűsödtek a rablótámadások. A csendörök megindították a nyomozást és sikerült is egy 3 tagból álló bandának nyomára jutniok. Igazolásra szolgáltattak fel a parasztruhás rablókat, akik azonban vonakodtak megállani és

tűzelní kezdtek a csendörökre. Hosszabb ideig tartó tűzharc ke-

letkezett, melynek során

az egyik banditát csendörgolyó találta, míg a másik kettő elmenekült.

A lelőtt rablóról, aki kórházba szállítása közben meghalt, kiderült, hogy nem más, mint Tasciuc, a hírhedt rablóvezér, aki 10 éves fogság után nemrég szabadult ki a börtönből.

Románia kifizeti külföldi adósságait

Bukarestben nagy érdeklődéssel tárgyalják azt az előadást, amit Corteanu Andrei, a költségvetés ismert előadója, Argetoianu egyik benső híve tartott a rádióban. Corteanu hangsúlyozta, hogy sem inflációról, sem a külföldi kölcsönök szelvényei fizeté-

sének megszüntetéséről beszélni sem lehet. Romániának teljesítenie kell és teljesíteni is fogja a külfölddel szemben vállalt kötelezettségeit, mert legnagyobb érdeke, hogy hitelét és ennek nyomán barátait megtartsa.

Optimisták a francia szakértők

Alig másfélmilliárdos a román költségvetési deficit

BUCURESTI. Az Adeverul szerint a külföldi szakértők megállapították, hogy a pénzügyi helyzet módot nyújt bizonyos optimizmusra és a jelenlegi pénzügyi krízis sem sujtaná annyira az államot, ha bizonyos fizetéseket nem teljesítették volna, amikkel várni

lehetett volna. Tény, hogy a költségvetés így is másfél milliárd deficitet fog az év végén felmutatni, de ez nem olyan nagy összeg, ami aggodalomra adhatna okot. A szakértők jelentéseit egyébként nyilvánosságra fogják hozni.

A dollár-inflációt sürgeti egész Amerika

LONDON. Amerikában sürgetik 2000 millió dollár értékű kincstárjegyek kibocsátását, melynek negyed részét nagyarányú közmunkákra, a többbit a nehézségekkel küzdő amerikai tagállamok és városok kölcsönök útján történő megsegítésére kívánnák felhasználni.

Gazdasági intéző körök biznak

abban, hogy az infláció, amelyet a kibocsátás elő fog idézni, meg fogja állítani az árzuhanást és munkaalkalmakat fog teremteni.

Hir szerint Owen Young, a Youngterv megalkotója, elkerülhetetlennek tartja ezt a megoldási módot, míg Hoover ellene van.

Magyar Színház • Dácia mozgó	Opera és Nemzeti Színház	Corso filmszínház	EDISON Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház	Carmen mozgó
Este 9 órai kezdettel VASGYÁROS Nagyon olcsó mozihelyárak. Barátom, a házasságközvetítő Mától kezdve a Dacia Mozgóban. Fősz.: Siegfried Arno, Lucie English, R. A. Roberts, Dina Gralla.	LAKME (Nagyvárados)	Merénylet az Orient expressz ellen Szenzációs németül beszélő bűnügyi film. Fősz.: Charlotte Susa, Fee Malten, Heinz Könecke. — Műsor előtt UFA heti híradó.	Elveszett Zeppelin Fősz.: Ricardo Cortez, Virginia Wally, és Conrad Feore.	Szenzációs világsikert aratott filmremek. Mindennapi kenyerünk Szenzációs hangos dráma Fősz.: Charles Farrel. Műsoron kívül: Somi bochen.

A dunai államok képviselői közös valutakonferenciát tartanak pünkösdkor Budapesten

Hantos Elemér nyilatkozata a Tardieu-terv kiegészítésére tett genfi indítványáról

Mint ismeretes, Hantos Elemér ny. államtitkár az utolsó hetekben a nemzetközi kereskedelmi kamarák innsbrucki kongresszusának befejezése után Bazelben és Genfben nagyjelentőségű tárgyalásokat folytatott a magyathalmak vezető államférfiaival a dunai konföderációra vonatkozólag. A „Mai Világ” is beszámolt annak idején ezekről a tárgyalásokról, a Frankfurter Zeitung pedig egyenesen azt írta genfi beszámolójában, hogy „Hantos Elemér a Tardieu-terv törvényes apja.”

Hantos genfi tartózkodása alatt kiegészítésképpen két újabb tervezetet nyújtott be a népszövetséghez, amelyeket azóta Tardieu már szintén a magáévá tett, úgy, hogy azok a francia proposíciók között máris előkelő helyet foglalnak el.

Hantos Elemér most Pestre érkezett Genfből és emlékiratairól a következőképpen nyilatkozott:

— Egyik indítványom a Tardieu-tervnek Németországra, Olaszországra és Lengyelországra való kereskedelempolitikai kiterjesztését célozza, amennyiben

módot próbálok keresni arra, hogy ez a három hatalom is részt vehessen a Duna-medence államainak gazdasági életében.

Ez természetesen következik az eredeti elgondolásból, hiszen a dunai konföderáció nem akar egyetlen más ország számára sem hátrányt jelenteni. Németország, Olaszország és Lengyelország számára biztosítékot kell nyújtani a teljes kereskedelmi és mozgásszabadságra vonatkozólag, amit legkönyebben úgy lehetne elérni, hogy a dunai konföderáció megalakításával egyidejűleg a résztvevő államok szerződésileg kötelezik magukat arra vonatkozólag, hogy azokat a vámtételeket, amelyek ezt a három országot érintik, még a konföderáció tartama alatt sem fogják emelni.

— Ezt az egyezményt ki lehetne bővíteni még aképen is, hogy

azokra az árucikkekre vonatkozólag, amelyekből ez a három ország nagyobb százalékarányban exportál, mint amilyen arányban a konföderációban résztvevő államok egymás között szükségleteit ellátják, a vámtételeket egyenesen le lehetne szállítani,

ami a gyakorlatban preferenciális elbánást biztosítana azoknak az álla-

moknak részére, amelyek idáig is vezető helyen szerepeltek bizonyos árucikkek szállításában. Németország például gépekben, villamoscikkben, vegyszerekben, motorokban, könyvekben, autókban és hangszerekben többet adott el a dunai államoknak az egymásközi árucseréje jelentett. Németországnak ugyan még a preferenciák megadása nélkül sem kellene attól tartania, hogy a dunai konföderáció megvalósítása esetén ez számára jelentős veszteséggel járna, amennyiben

az egész német export 7 és fél százaléka Csehszlovákiába és Ausztriába irányul és esupán 3 és fél százalékat vesz fel Magyarország, Románia és Jugoszlávia,

A dunai államok valutapolitikája

— Második memorandumom — folytatta Hantos Elemér — a dunai államok valuta politikájára vonatkozik. Abból indultam ki, hogy egyoldalú vállalkozás enne a dunai államok összefogását kizárólag kereskedelempolitikai rendszabályokkal megvalósítani, mert attól félek, hogy mielőtt ezeknek a kézzelfogható hatásuk mutatkoznék, be következnek a teljes pénzügyi összeomlás. A kereskedelempolitikai rendszabályok mindenestire alkalmasak arra, hogy az árnívót emeljék, ha azonban nem sikerült már előzőleg egyensúlyba hozni a különböző valutákat, ez még a preferenciális vámoikat is veszélyeztetné, tekintve, hogy a bizonytalan valuták dömpingre szolgáltatnának alkalmat és így az egész kereskedelem politikai építményt alapjaiban meg ingatnák.

— Szerintem az első lépés a különböző valuták stabilizációja lenne a devizaforgalom egyidejű felszabadítása mellett. A devizák áringadozásának megszüntetése a vámszövetségben résztvevő államok között a legegyszerűbb módon, a jegybankok kartelljével lenne megvalósítható.

Egy ilyen terv a kartellben résztvevő nemzeti bankokkal szemben két követelést támasztana, még pedig: 1. azt, hogy

a kartellben résztvevő jegybankok pénzeit a szövetséges államokban fogadják el mindenütt

tehát Ausztria és Csehszlovákia számára a konföderáció esetén az agrár-államok részéről biztosított kedvezmények Németországot alig érintenék.

— **A három említett országnak is érdeke, hogy a dunai konföderáció agrárállamainak a természetfeletlenül el lehessen adni, miután a vásárlóerő növekvése folytán ezek az országok többet importálhatnak külföldről, mint idáig.**

Tehát Németország például jobb fogyasztó piacot remélhetne ebben az esetben a három államban is. Ebből is világos, hogy a kibővített Tardieu-terv minden érdekelt állam számára, tehát Németország, Olaszország és Lengyelország számára is csak előnyökkel járna.

fizetési eszközökül;

2. azt, hogy a jegybankok átutalásait az egyes államok fix árfolyamon, vagyis pari kurzuson számolják el egymás között. Ha ezt megvalósítják, úgy meg fog szünni a kereskedelem politikai tekintetben egyensúlyt kőtő államok valutáinak minden ingadozása és a valuták nemcsak az arannyal szemben, hanem egymás között is tabilak maradnak.

— A bankjegykibocsátások közpon tositása — fejezte be Hantos Elemér fejtegetéseit — és ennek következtében a különböző államok hitelpolitikájának egységes megállapítása nem lenne szükséges, miután

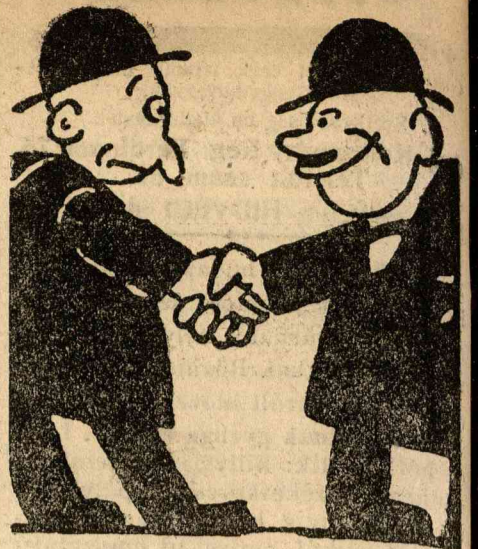
maguk az államok garantálják a bankjegyek értékének fentartását és így minden esetleges árszökéskor megakadályozását.

A dunai államok kartellbankjainak rendszerét legcélszerűbb lenne valami nemzetközi szervezethez kapcsolni, amely a kllinget azután könnyűszerrel elintézhethetné. Talán a bázeli Nemzetközi Fizetések Bankja lenne erre a legalkalmasabb, miután

ebben az esetben a kartellbankoknak csak ennél a központnál kellene biztosítékot nyújtaniuk.

Mindezeket a valutapolitikai kérdéseket különben részletesen meg fogjuk tárgyalni a pünkösdkor Budapesten összeülő valutakonferencia során, amelyen valamennyi érdekelt dunai állam képviselői megjelennek.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogy a francia szakértők hogyan akarnak még öt milliárdot redukálni amugy is szkeszabot költségvetésünkben?

— Hát ez egy igen egyszerű dolog. Mindjárt meg is magyarázom.

A zsugoriságáról közismert bankigazgató ezüstlakodalmát ülte és felesége unszolására vacsorára hívta meg összes rokonait és ismerőseit. Egy nappal a vacsora előtt az asszony elküldte a piacra, hogy vegyen egy szép ötkilós halat. Az igazgató el is ment és nemsokára visszajött egy üveg vízzel.

„Mi ez?” — kérdezte mérgesen a felesége. „Hát kérlek, — mesélte az igazgató — elmentem a halaskofához és kértem egy szép ötkilós halat. A kofa kiott a vízből egy óriási halat.”

— Aztán jó diós hal lesz ebből? — kérdeztem tőle.

— Hogy jó-e? — felelte a kofa — ennek olyan lesz a husa, mint a cukor.

— Mint a cukor? — gondoltam magamban — hiszen akkor legjobb lesz, ha mindjárt cukrot hozok.

Elmentem tehát a fűszereshez és kértem öt kiló cukrot.

A boltos kimért öt kiló cukrot és én megkérdeztem tőle:

— Aztán jó édes ez a cukor?

— Hogy édes-e? — felelte a boltos — olyan édes, mint a méz.

— Mint a méz? — gondoltam magamban — akkor legjobb lesz, ha mindjárt mézet hozok.

Elmentem a mézeskalácsoshoz és kértem öt kiló mézet.

— Jó a méze? — kérdeztem tőle.

— Hogy jó-e? — felelte a boltos — mint az olaj.

— Mint az olaj? — gondoltam magamban — hiszen akkor inkább mindjárt olajat hozok.

Elmentem olajat venni és megkérdeztem a kereskedőtől, hogy tiszta-e az olaja?

— Hogy tiszta-e? — felelte a boltos — mint a víz.

— Víz? — gondoltam magamban — akkor mindjárt vizet hozok. Hát itt van a víz!

Szóval a francia szakértők is addig főgnek redukálni, amíg kiderül, hogy nincs is költségvetés, csak egy kis deficit?

— A deficitnél maradunk.

— A szociáldemokratáktól rettenek a francia tőkésék. Párisból jelentik: A tőzsde és a pénzpiac nyugtalan annak lehetősége miatt, hogy a kormányzásban feléled a radikális és szociáldemokrata kartell s ezzel a szociáldemokrácia erős befolyást nyer.

Herriot ezzel kapcsolatban sajtónyilatkozatban biztosítja a közvéleményt arról, hogy a választások után következ: kormánynak legfőbb kötelessége a költségvetés egyensúlyának visszaállítása lesz s ezért a tőkének a szociáldemokrata-megerősödés ellenére sincs oka a nyugtalanságra.

— Képtáviró összeköttetést létesítettek Amerika és Németország között. Berlinből jelentik: Az Egyesült Államok és Németország között közvetlen képtáviró-összeköttetés jött létre. A közvetítendő képek négyzetcentiméterje a német birodalom területéről Amerikába 1.65 aranyárnyába kerül.

Két és félkilós gránitkockával akarták agyonverni Bonyhay Sándor kolozsvári hentesáru-gyárost

Bonyhay hálószobájának ablakán hajította be a merénylő a sulyos követ, amelyet szerencsére eltérített irányából az ablaküveg és a gyáros feje helyett csak az éjjeli szekrény márványlapját zúzta össze.

CLUJ-KOLOZSVÁR. Bonyhay Sándor kolozsvári hentesáru-gyáros, aki kitűnő áruról közismert, kedden éjszaka irtózatoss csörömpölésre ébredt Árpád-ucca 13. szám alatti lakásán. A gyáros világosságot gyújtott és

megdöbbenve látta, hogy a csörömpölést egy hatalmas gránitkocka okozta, amelyet valaki az ablakon keresztül hajított be a szobába, az ágy felé.

Szerencsére, a hatalmas kődarab, amely két és fél kilogram sulyoságu, — célt tévesztett és a gyáros ágya helyett az ágy melletti éjjeli szekrényre zuhant le, melynek márványlapját összetörte.

Kétségkívül Bonyhayt akarta azazal a hatalmas kődarabbal agyonütni az elvetemedt merénylő, ki jól ismerte Bonyhayék házatáját,

és tudta, hogy a gyáros ágya az uccai ablak mellett fekszik.

Hogy merénylet történt és nem éretlen, pajkos suhancok csinytevése volt a kőcoka behajítása, bizonyítja az a körülmény, hogy a tettesnek más uccából kellett odaszállítania a kőcokát, mert az Árpád-ut, ahol Bonyhay lakik, aszfalttal van burkolva.

A sulyos kődarab jól volt célozva, azonban az ablaküveg, — amelyet keresztültört, — eltérítette eredeti irányából és így nem Bonyhay fejére, hanem az ágy melletti éjjeli szekrény márványlapjára zuhant.

Ha a kő Bonyhay fejét éri, feltétlenül agyonüti.

A kőcokás merényletről Bonyhay jelentést tett a rendőrségnek, amely bevezette ez ügyben a nyomozást.

Mindenestire nem ártana, hogyha a rendőrség egy kis gondot fordítana az Árpád-ucca lakóira és rendőrt állítana az uccába, hogy a jövőben a hasonló esetek elkerülhetők legyenek.

Már 280 Leiért festek szobákat LAZAROVITS Str. Reg. Maria (Deák F.-u.) 32. SZOBAFESTŐ